

MAGYAR KURIR

JW
Zellu
818

Bétaból, Februárius' 24-dikén 1818.

Francia Ország.

E' folyó hónapnak 10-dikét követő éjtzaka kitsibe mult, hogy Hertzeg *Wellington* egy istentelen gonosz szándék meg nem fosztotta Európát, sőt az egész emberi nemzetet. Mikor éppen éjféli után egy óra tájban szállására kotsizna a Hertzeg Párisban, egy pistolyt kilöttek utána. De szerentsére sem magát a Hertzeget, sem a kotsiját nem érte a lövés. A bakon álló inas mindjárt a lövés után látta, hogy egy ember nagy sebességgel szaladott. A környülállások szerint a gonosztévő valamelly strázsakunyhó megé vonta magát, és abban a szempillanásban jött ki a lesből, mikor a kotsi azon helyhez megérkezett. A Hertzegnek szállása előtt álló két strázsák éppen a kapu alatt állottak, és tsak azután vették észre a dolgot, minekutánna az el nem sült; egyszeribe utánna szaladtak ok a gyilkosnak, de setét lévén, hamar elvesztették azt. Hanem most a Politzia nyomozza a gyilkost, és reménylik, hogy világosságra fog jönni, hogy mitsoda ember mert arra az iszonyú vakmerőségre vetemedni.

Az az előtt való éjtzaka pedig a *Tüilleriában*, a *Madam Testörzöji* szalójának kéménnye kigyúladott, de hirtelen segítség jöven, minekelötte kár esett volna, a tüzet eloltották.

A *Pairek Kamarájának* e' folyó hónap 9-dikén tartott ülésében Politzia' *Mistere Gróf de Cazes*, mint tsak most

kineveztetett *Pair*, a' szokott rendtartások szerint hemutattatott a *Paireknek*, ét azoktól elfogadtatott.

* * *

Minekutánna a *Követek' kamarájának* 5-dik Februáriusi ülésében a *Rekrutázás törvényének* utolsó *Tzikkelyei* fellett való megfontolgatások végződtek volna, az egész *Törvényt* vették fel, és voksolásra került a' dolog. 239 jelen volt voksok közül, 147 mellette, és tsak 92 volt annak ellene, úgy hogy 55-el lévén amazok többen, a' törvény elfogadtatott. Unalmas volna elő adni, hogy mitsoda meghányásokon vetéseken ment egyenként minden *Tzikkely* által; inkább tehát úgy közöljük azokat, a' mint azok megállítottak, és bevetettek. Előre is mindazáltal javasoljuk azoknak a' kik a' következőket haszonnal akarják olvasni, hogy a' multt esztendeji *M. Kurir'* 50-dik számú darabját mindjárt elől megtekinteni ne terheltessenek. *I. Osz t á l y.* 1-ső *Tzik.* Az *Armádia* számára szabadon verhualtatnak a' katonák, ha pedig ez a' mód elégséges nem lenne, kiszttetések által gyűjvetnek azok, mint a' *II-dik Osz t á l y* ban ki van szabva. A' 2-dik 3- és 4-dik *Tzikkely* ugy maradt mint volt. A' *II-dik Osz t á l y* ban a' 5-dik *Tzikkelyen* ez a' változás tétetett: a' *Departementeknek Legiójik* békesség idején 240,000 (nem 150,000) emberből álljanak. A' *Kamarának* esztendőnként való voksolása elvettetett. A' 6-dik *Tzikkely* ezen hozzáadással bővitetett: A' *felosztási La-*

istromokon kívül az önként való alkutal lett katonáknak Laistromait is be kell a' Kamaráknak mutatni. A' 7, 8, 9, 10, 11, 12. Tzikkelyek megmaradtak. A' 13-dik így változott: A' jegyző könyveket megvizsgáló Tanács, a' Prefektus előlülése alatt, a' Departamentum közönséges tanácsának egy Tagjából, és egy Generalisból vagy katonatisztből álljon. Ez a' Tanács a' helyheztesítéshez képest a' kerületnek vagy kantonnak fő városába megy. A' 14-dik *Tzikkely* különben megállott, hanem ezt, hogy a' kinek egy testvére már zászló alatt szolgál kivéttetik a' szolgálat alól, így magyarázták, hogy az alatt azt a' testvért is kell érteni, a' ki mint Tiszt, vagy Generalis, vagy mint Testőrző egy szolgál, a' kinek pedig csak képviselője van a' seregnél, ennek testvére nincs a' szolgálat alól kivéttetik. — A' 15-dik *Tzikkely* ezzel a' hozzáadásal nevedett; csak azon Vallásbeli felekezethez tartozó ifjú Theologusok vétetnek ki a' szolgálat alól, mellynek Egyházi szolgálit a' Status fizeti, úgy nem különben csak azok az Oskolai Tanítók, a' kik magokat a' közönséges Tanítás' legfelső Tanácsának adandó kezekírásánál fogva 10 esztendeji szolgálatra köteleztetik. — Arra nézve hogy a' Legio Regiment 's a' t. neveket kelljen é megtartani, azt tselekedte a' Biztosság, hogy előljáróban e' helyett *Legio* ezt tette *Corps*, e' helyett *Legionarius* ezt tette *Katona*, a' *Veteranusok Legiója* helyett pedig ezt *Reserva*, és a' Királynak választására hagyta a' dolgot. — A' 16-dik *Tzikkelynek* az elejét homályosnak találták, azért hát így igazították meg: Ha azok az ifjak, kik számaiknál fogva a' Kantontól állítandó Rekrutáknak kijegyeztettek, magokat olyan okoknál fogva mentenék, mellyeknek el- vagy nem fogadása, némelly az ő állapotjokat, és polgári jussaikat illető törvényes kérdé-

seknek előre való megfejlesztésül függ, és ha a' törvény mentségeiket helyeseknek találná, azokat az ifjakat kell kiállítani, a' kik amazok után következnek számaiknál fogva. Ugyan ezen *Tzikkelynek* a' vége így tétetett: Az ítélőszékek minden haladék nélkül hozzanak ítéletet, az appellálást fentartván. A' 17-dik *Tzikkely* megállott. — A' 18-dikban, melly a' maga helyett állítandó katonákról szól, ahoz, hogy csak 30 esztendőn fellyül ne legyen az állítandó személy, még ez adott, vagy 35-ön fellyül abban az esetben ha katona volt. A' 19-dik *Tzikkelyen* semmi változás nem esett, csak azt jegyezte meg reá az Elölülő, hogy valamint az egész Törvényjovallásban, úgy itt is e' helyett *Legio*, *Legionariusok* mint már fellyebb említettük, inkább a' *Corps* és *Katona* neveket kell tenni. A' 20-dik *Tzikkelyen* ez a' változás tétetett: a' szolgálatnak ideje 6 esztendő, kivérvén az 1816-dikban állított rekrutákat, kik csak 5 esztendeig tartoznak szolgáltni. A' III-dik Osztálynak mind két *Tzikkelyei* megmaradtak. A' *Veteranusokról* szóló IV-dik Osztály hosszús megghányás vetés után így állapított meg; 25) *Tzikkely*. Azok az al-tisztek, és köz katonák, kik honnyaikba vissza tértek, minekutánna szolgálatjoknak ideje kitelt, *Veteranus* név alatt, köteleztetnek hat esztendeig magokat készen tartani arra, hogy ha háborus világ lenne, felfegyverkezzenek, és Departamentjeikben hadi szolgálatot tegyenek. Békesség idején nem lehet ezeket szolgáltra kisetetni, hadidején is csak törvény erejénél fogva tartoznak katona osztályjoknak határan túl menni. 24) *Tzikkely*: A' hajdani al-tiszteket 's közkatonákat nem lehet újra katonáskodásra hajtani, ha csak új alkura nem akarnak magok lépni; tsupán csak a' tartományi szolgáltra köteleztetnek ök. Még ettől is menttek legyenek a' 32 eszten-

dős, vagy 12 esztendő t szolgálta, és sebjeik vagy más bajaik miatt elbótsáttatott altisztek 's közkatonák.

* * *

Scheffer úrnak, kiről több ízben emlékeztünk, egy *Esneaux* nevű mentője akadt. Ez egy ilyen forma munkáskát írt: *Reflexions sur le procès de Mr. Scheffer*. A' fenyítő politzia *Esneaux* t ezért a' könyvért kérdőre vonta. Febr. 7-dikén már annyira ment a' pere, hogy a' Kir. Fiscus három hónapi tömlőt, és 500 Frank pénz fizetést projektált, etlene, a' többek között ezen erősséggel élven: *Esneaux* úr *Bonapartét* szer feltételezte, és azt állítja, hogy a' közönséges vélekedés volt az, melly őtet *Elbábol* kihivta, és elébbi fényére emelte. Mi a' bevádolt személynek azt szemére nem hányjuk, hogy ő *Bonapartét* dítérte; ha annak valósággal nagy talentoma volt, meg lehet azt annélkül is esmerni, hogy lázasztó légyen az ember; a' *Bourbonok* olyan nagy lelkűek, hogy elszenvedik, hogy annak a' férfinak hadi talentumairól beszéljenek, a' ki sok ideig vezérlette seregeinket: de ez a' férfi *Usurpátor* volt.

Nagy Britannia.

A' Parlamentum' mind két házainak legutolsó üléseiben valami nevezetes, vagy olyan dolog, melly már ez előtt is szóban nem lett volna, elő nem fordult. Mind össze is azt említhetjük meg azokból, hogy Lord *Sidmouth* Febr. 2-dikén az Ország' állapotját illető megígért papirosokat a' felső házban benyújtotta, mindazonáltal abbéli jóvóló szándékát, hogy azokat egy tilkos Biztosságnak adassa megvizsgálás okáért, máskorba tartotta fel; mivel *Landsdóvne* és *Holland* Lordok, kik úgy nyilatkoztatták ki magokat, hogy arra reá nem fognak állani, ekkor éppen nem voltak jelen, Lord *Ossory*

nak meghalálózása miatt. Az alsó házban pedig tellyességgel nem volt ülés; mivel csak 55 tagok gyűltek össze. Lord *Sydmouthnak* jóvólása a' következő napi ülésben csak ugyan megállott.

A' több Parlamentumi dolgok között mostanában különösen arra volt a' közönségnek figyelemessége függesztve, hogy valyon betelleyesedik-e az, a' mit mint bizonyost úgy beszéltek, hogy legközelebb egy olyan törvényjóvólás fog a' Parlamentumban elő fordulni, melly szerint a' Ministerek magokat bátorságba akarják helyheztetni, a' *Habeas Corpus* Akta' felfüggesztésének következtében történt tömlötözések miatt ellenek indítandó perekben. Erre a' *Courier* azt a' jegyzést teszi, hogy ezt a' törvényjóvólást éppen nem kell úgy nézni, mintha a' lelkiismeret vádolná a' Ministereket, hanem úgy, hogy ők ennél fogva, igen okosan, bátorságban akarnak lenni, hogy holmi haszontalan emberek őket törvénybe ne idézhessék, a' mire a' *Hone* számára adakozók az ilyeneknek is könnyen adnának pénzt.

A' Regens Printz a' multt hónapnak az utólján *Brightonból* minden előre való nagy készülétek nélkül *Windsorba* elutazott. Akkor eléinte azt beszéltek, hogy az lehetett ennek az oka; mivel a' Királyné ő Felsége beteges állapottal lévén, azt akarta ő Kir. Herczégse meglátogatni. De utóbb tudták meg, hogy a' Királynénak semmi Laja sem volt, sőt hogy ennek a' hónapnak 18-dikára nagy társaságot (*Cercle*) rendelt ő Felsége a' fő városban. Némelly újságírók tehát olyan forma hirt beszélnek, hogy a' Regens Printz azért tette volna az említett utat, hogy Felséges Anyával, a' *Clarencei* és *Cambridgei* Herczégeknek, két *Hessen-Casseli* Printzaszszonyokkal nem sokára lejendő egybekeléseket, valamint *Ersebeth* Angliai Printzaszszonyának, a' Regens

Printz testvérjének, a' *Hessen-Homburgi* Örökös Printzel készülő özvepárosodását közölje. De mind ez még csak hír.

Londoni újabb tudósítások szerint a' *Clarencei* Herceg egy Dániai Printzaszszonyt fog feleségül elvenni. A' *Hessen-Homburgi* örökös Hertzegnek, és *Ersébeth* Kir. Hertzegaszszonynak házassági egybekeléseket pedig már olly bizonyosnak hirtelik, hogy annak már az idejét is meghatározták, nevezetesen, hogy a' közelebb ránk jövő Husvét után mind járt meg fog az esni. A' Herceg 1769. dikiében Julius 30-dikán; a' Printzaszszony pedig 1770-ben Májusnak 22-dikén született, és így az első 49-dik, az utolsó pedig 48-dik esztendőben van. A' Hertzegaszszonynak 15,000 font Sterling esztendői jövedelme van, de ugy van a' hira, hogy 40,000 font Sterling menyaszszonyi ajándékot fog kapni.

Angliában az ablakoktól adót kell fizetni. Sok szegény emberek magokon könnyíteni akarván, hogy minél kevesebbet kelljen nekik kiadni, azokat az ablakjaikat, mellyek nélkül ellehettek, becsináltatták, és csak az elmúlhatatlanul szükségeseket hagyták szabadon. Ennél fogva a' levegőnek természetesen meg kellett szorulni, és a' forró hideglelésnek terjedése előmozdított. Most már tehát hogy még utálatossabbá tegyék az ablakadót, *forró hideglelés* taksájának nevezik azt. — Ha igaz az, hogy az ablakadót most ollyan szorosán fogják Angliában, hogy még a' melegágyoknak ablakaiktól is külömbség és tekintet nélkül meg kell fizetni a' rendes adót: ugyan sokba kell a' kertészkedésnek kerülni ott, és aligha sokan le nem mondanak a' korántseresznyének, szilyának's a' t. kívánságáról, kimondhatatlan költséges lévén a' melegágyoknak tartások.

Az a' *Thistlewood*, kit a' Spasfeldsi lázzadás' alkalmatosságával a' multt esz-

tendőben befogtak, Felség' sértéssel vándoltak, de utóbb az öregebb *Watsonnal* ismét szabadon bocsátottak e' folyó hónapnak 3. dikán, a' belső dolgokra ügyelő Minister Lord *Sydmouth*hoz e' következő értelmű levelet küldötte: „Milord! Már több ízben zörgettem az úrnál, hogy elégtételt kapjak azon méltatlanságokért, mellyeket Uraságodtól mintakkori Status Titoknoktól szenvednem kellett; de semmi választ nem kaptam. Kéntelen vagyok tehát más hangon írni az úrhoz, és azt az elégtételt kívánni, melly engemet mint betsületes, és megsértett személyt illet. Magára hagyom Uraságotra a' fegyverek' kiválasztását; kardhoz vagy piztolyokhoz áll-e inkább? Maga Uraságod határozhatja öszvejövetelünknek helyét is meg; a' mi az időt illeti, én a' halogatással tellyességgel be nem érem, hanem egyszeribe választ kérek. — *Arthur Thistlewood*.” — Lord *Sidmouth* kapván ezt a' levelet, egyszeribe a' törvényszék elébe adta a' dolgot. A' Lord, 7. dikiében reggel maga személyesen megjelent, és esküvéssel állította, hogy az előmutatott levél *Thistlewood*tól való, a' mit onnan tud ollyan bizonyosan; mert már több levelet is kapott, ugymond, tőle. Megesküdt ugyan arra, hogy az a' levél *Thistlewood*' írása, még egy más személy is, a' ki *Thistlewood*nak az írását jól eszerte. E' meg lévén Fő-Bíró Lord *Ellenborough* egyszeribe mindjárt parancsolatot adott ki *Thistlewood*nak megfogására.

Spanyol Ország.

Spanyol Kir. Hérceg *Don Carlos*nak felesége *Maria Francisca de Assisi* K. Hertzegaszszony, a' multt hónapnak 31-dikén reggeli 7-ed fél órakor szerentsésen egy kisedő printzét szült, kinek *Károly Lajos Maria Ferdinand* név adódott a' Sz. Kereszttségben. A' Ki-

rály és a Királyné Ő Felsegeek tartották a' kisded Printzet a' keresztvízre. Nagy öröm volt e' szerentsés történeten az Udvarban. Három nap egymás után nagy gálta volt, és külömbféle jelek adták a' közönségnek is, az Udvarnak örömet tudtára.

A' Spanyol Országi Finantzminister nagyon is buzgó a' Papságnak adózás alá vettetését tárgyazó Bulláknak végrehajtásában. *Catalonia* tartományának Juntája már minden Dézmát akár világi akár papi volt az, egyformán és minden kivétel nélkül adózás alá szorított. Azonban a' Király Ő Felsege kinyilatkozatta hogy a' multt esztendeji Aprilis 15 - dikéről szolló Pápa - levelének ereje szerint minden a' Világi vagy Klastromi Papokat illető Dézmák menttek legyenek az adótol. — A' mellyjadót pedig már a' Papságtól ez alatt a' szín alatt bevetettek, azt minden haladék nélkül vissza kell ismét annak szolgáltatni.

Spanyol Amérika.

Régen irtunk már Spanyol Amérikáról. Most egy summába foglaljuk azt, a' mi itt, nevezetesen pedig *Mexicóban* a' multt esztendei Julius 17. dikétől fogva Oct. 5 - dikéig történt. Az Insurgensek egyes tsapatokban nem maszszában harztoltak. *Hidalgo* Papnak a' halála olly szerentsés fordulást tett az itt lévő környülállásokon, hogy a' Vice-Király attól fogva tellyes hatalommal uralkodik. A' tengerpartot *Vera Cruz*tol fogva egész *Tampicóig* a' Király részin lévőek birják. Hanem a' fő város, és *Vera Cruz* között való közösülés, ha mindjárt szakadatlanul folyik is, de tsakugyan nem ment minden veszedelemtől. Ezt a' helyet választotta *Mina*, magokat elszántt társaival szerentse próbálásának piatzává. Előszöri kedvező szerentséje után majd hirtelen megfordult a' kotzka reá nézve.

Kikergettetvén abbolaz erősből, mellybe a' Királyi seregek előtt vonta magát, legjobb vezéreitől megfosztattatván, Augustusnak vége felé tsak 600 embere volt neki, kikkel utóbb semmit nem kezdhetett, nagy szerentse lévén reájok nézve, hogy ha a' Királyi seregek üldözéseit elkerülhették. Ugy látszik mintha már *Mina* megvetette volna a' plánumot, hogy a' Nyugoti Tartományokban egy idejig öröjig való Kormányt állitson-fel; mert az ő közte és *Torres* közt folyt levelezésekből kiséül, hogy ők egymásnak Excelentziás titlust adtak, és a' mondott Kormánynál General-Lajtnánti rangal lettek volna. De *Mina* planuminak nem kedvezett a' szerentse; mert a' mint már említettük, őtet elfogták, és a' rebelleseknek sorsa várakozik reá.

Orosz Birodalom.

Népeit pallérozni, és minden tekintetben boldogítani kívánván az Orosz Császár Ő Felsege, most ismét egy igen szelid Végzést tétetett közönségesse, mellyel a' gyilkosoknak 's más nagyobb bünösöknek orrok? lyukaiknak felhasogatását diktáló Törvényt erejétől megfosztja: Ez a' Császári Parantsolat így van: „Eddig az orrlyukaknak felhasogatása ollyan bünösökön követődött-el, kik halálra szententziáztattak ugyan, de kegyelmet nyertek, és nehéz munkára itéltettek. Ezt a' bün-tetést hajdan, a' mint a' régi rendeléseknek tutajdonságaikból ki lehet hozni, azért hozták-be, hogy az emberi társaságból kitaszított gonosztévőkön, istentelen tselekedeteiknek valamelly eltörölhetetlen jele maradjon-fenn, minél fogva örökre akadályoztassanak-meg az ollyanok az emberek' társaságába való visszajöveletekben, és fosztassanak-meg rendeltetések' helyéről való minden eltávolításokbeli alkalmatosságoktól. Birodalomban a' belső Politzia' mostani hely-

heztetését megfontolván, minthogy a' gonoszlévőkre való vigyázás arra nagyon bízva: tehát ez a' kettős büntetés ma haszontalanná lett, és e' ézerént mi azt, mint olyat, mely az emberiség' törvényeivel ellenkezik, eltöröljük, és a' Kormányozó Tanátsnak ezennel parantsoljuk, hogy a' szükséges rendelkezéseket tegye-meg, a' végre, hogy a' jelen való Császári Parantsolatnak vétele után, mindenütt szünjön-meg az orr lyukainak felhasogatásabeli büntetés, és többé semmi törvényes ítéletben még tsak említés se tétetődjön róla."

P r u s s z i a.

A' Berlii Universitásban tanuló Ifjuság e' folyó hónapnak 9-dikén inneplette Tanítóinak jelenlétében aztja' napot, mellyen a' Király ö Felsege a' hazáért való hartzolásra mindeneket meghívott, melly harczban az ezen Universitásbeli Ifjuságnak is megengedődött ekkor részt venni. A' pompát fényesebbé tette Herceg *Blüchernek*, Gróf *Gueisenau*, és *Taurentzen* ö. Exc.joknak, — *Altenstein*, *Boyen*, és *Klewitz* Miuistereknek, és sok más Fő Uraságoknak jelenléttek. Egy *Schütze* nevü Ifju Theologus beszédet tartván ezen alkalmatossággal, elevenen megmutogatta, hogy a' korábbi esztendőbeli szerentsétlenségek után, tsupán tsak annál fogva rázhatta-le az Ország az idegen tirannusságnak jármát magáról, hogy minden Rendek öszvefogtak; békesség idején is tsak ez az öszvefogás boldogíthatja az Országot. Utóbb a' tanulókra térvén, azt tette nekik kötelességekké, hogy ne holmi haszontalan törekedésekben, hanem az egésznek közönséges boldogságában keressék ditsős-

ségeket, ha a' hazát igazán szeretik. Ezután a' deák berekesztő éneket elénekeltek, és minden jelenlévőket kimondhatatlan szent érzések foglaltak-el.

Svédzia és Norvégia.

A' Koronaörökös' születése napja a' multt hónapnak 26-dikán egyebek között az által' innepeltetett-meg, hogy a' Stockholmi várörző sereg számára, egy új Invalidusok Intézete szenteltetett-fel ez alkalmatossággal, ez alatt a' név alatt *Károly Katona-Isptólya*. Megeván a' katonáknak mustrája és az Istantisztelet, egynébány Bibliák osztattak-ló, mellyeket a' *Biblia Társaság* e' végre ajándekozott. Ezen fellyül a' Király még a' város szegényeinek 5000 Bancotallérokat, és 100 öl fát ajándekozott, mellyeket azon 150 öl fával, és 200 hordó kromplival együtt, a' mit a' Koronaörökös már az előtt ajándekozott, a' Fő Helytartó egyszerre osztott-ki. Károly napján vagy is a' multt hónapnak 28-dikán az egész várbelyi katonaságot megajándékozta a' Koronaörökös, és a' város szegényei ismét 1500 Bankótallérokat kaptak.

B é t s.

Ö Felsege a' *Portugallia*, *Brasilia*, és *Algarbia* egyesült Országoknak Királya, Cs. K. Austriai Rendkívül való Követ Gróf *Eltz* ö Exc.ját, a' Portugalliai *Christus* Rendjének Nagy Keresztjével, és Cs. K. Követségi Tanátsos *Neveu* Bárót ugyan azon Rendnek *Commandeur* Keresztjével megltisztelni, Fels. Urunk pedig mind a' két Méltóságnak az említett Kereszteknek elfogadását és hordhatását kegyelmesen megengedni méltóztatott.

8záz forint huszas-pénzért, adtak Váltó czédulában: —
 Febr. 20-dikán 286 $\frac{1}{2}$ — 21-dikén 285 $\frac{7}{8}$ — 23-dikán 288 $\frac{1}{2}$ — forintot

Hazai Dolgok és egyéb Toldalékok.

Magyar Ország.

Pestről Febr. 12-dikén. — Felsőges Urunknak születése napját Pesten is meg inneplették e' folyó hónapnak 12-dikén. A' Nagy Templomban, az Universitás és a' Piarista Szerzetesek Templomában pompás Istentisztelet tartatott ez alkalmazotassággal. Az első Templomban Főtiszt. és Mélt. Püspök Báro *Perényi Károly* ő Nga szolgáltatta a' Nagy Misét, mellyen a' N. M. Curia, a' Tek. Vármegye, és a' Város' Tisztviselőji a' polgársággal egybegyülekezve voltak. Az Universitás Templomában Főtiszt. Püspök *Makay Antal* úr vitte végre a' Miséhez tartozó szent foglalatosságokat. Jelen voltak itt az Universitásnak Professorai, a' tanuló ifjakkal egyetemben. A' Piarista Atyák' szerzetének Templomában Főtiszt. Provincia- lis *Bolla Márton* úr szolgáltattott Misét, és annakutánna Tiszt. *Eschner Constantin* úr a' második Grammatikai Oskolának Professora Predikáziót tartott. — Az egész Istentisztelet alatt a' kiállított katonaság több ízben salvét lött.

Perlakról Jan. 27-dikén. — *Szoboticzán*. Szala Vármegyében, egy *Der-simerecz* nevű falúból való élties házaspár ennek a' hónapnak 18-dikán inneplette házassági életének 50-dik esztendéjét. A' férjnek neve *Horváth György*; 72 esztendő, — az aszszonyé pedig *Bóthi Borbála*, 70 esztendő; jobbagy emberek. Az ilyen alkalmazotassággal szokásban lévő ceremóniák végre vitettek. A' mi az egész dologban legkülönösebb ez, hogy a' jubiláló házaspárnak két fi-jaitól 's két leányaitól 18 unokái, és három unoka' gyermekei vannak.

Elszökésre való különös kedvező alkalmazotasság.

Baboeufot és három bünös társait más 6 foglyokkal együtt egy kotsin vitték

MontSt.Michel felé. Három pandur (Gens d'armes) volt mellettük. Útközben a' szekérnek a' kereke eltörvén: ugyan hogy is el ne törött volna, a' kotsissal együtt 11 ember alatt, pedig kérdés, hogy a' pandurok lóháton voltak-e?) más szekeret kén-telenítettnek szerezni; de a' mellyet találak arra hatnál több fel nem fért; 4-nek tehát gyalogolni kellett, és éppen *Baboeufot* és társait érte ez a' sors. A' szekér mellett két pandur maradt, ezek mellé pedig egy jutott. Történt azonban, hogy ez a' *Baboeufék* mellé adatott pandur megbetegszik, úgy hogy te-lyességgel nem bírta magát. A' foglyokat, kik mellé rendelve volt, elhagyni nem merte, velek pedig nem mehetett; mit tsináljon tehát? Fogja hirtelen sebes postát küld *Virébe*, hogy segítség jöjjön. A' sebes postának, a' mint nyargalt, elveszett a' kengyelvasa, úgy hogy éppen nem mehetett sebesen. A' melly pandurok a' szekéren lévő foglyokkal voltak, azt gondolván, hogy a' segítség majd nem sokára ott terem, folytatták utjokat. A' nap lemegy, igen nagyon setét éjtzaka lesz, — még az eső is megered. Illyen környülállások között, a' *Viréből* várt segítség idejében meg nem érkezhétvén, *Baboeuf* és társai beteg kísézőjüket nemstrázsálták addig, míg azt más egésségek felváltanak, hanem éltek a' jó alkalmazotassággal, és odább állottak. Eljön a' segítség és tsak a' beteget találja. A' kísézőket kérdőre vonták, és minden magok mentése mellett esztendőji tömlőzre ítélik. Hanem utóbb több hitelre méltó tanubizonyságokhoz kilettszván ártatlanságok, a' Törvényszék őket a' Király kegyelmébe ajánlotta.

Gazdaságbéli Számadó, és Számvevő Tisztli Rendszabásokat előadó Oktató-sok, mellyekben a' két Magyar Hazá-

ban birtokos Uraságok Gazdaságait vizsgáló, és igazgató. Fő Tiszteknek a Számadások körül szükséges Intézkedéseit, a Számadóknak pedig azoknak rendes vezetésére szolgáló utmutatókkal össze foglalt Számadó Könyvek, Tanu Levelek, Leistromok, és Tabellák hasznos esmertetését, úgy a Számadások vizsgáltatását, és bíráltatásának rendtartásait elő adja, és hosszas tapasztalásaiból merítve közre bocsátja.

C s o n d o r J á n o s

Számvevő Tiszt, és a Mélt. Gróf Tolnai Festetics György Ur ó Excellentiája' Urodalmi' Directiojának Assessora.

Ezen tzim alatt készült mint egy hszmirtz árkusokból álló munkámat szándékozom nyomtatás alá bocsátni, melly nem csak a' birtokos Uraságoknak, hanem minden rendű törvényes és gazdasági Fő-és Al Tiszteknek, még a' főbb Oskolákat gyakorló Ifjaknak is egyeránt hasznosnak ítéltetett.

Mint hogy pedig környülállásaim, és az arról való előre gondoskodás, hogy tudhassam mennyidarabot kellesse nyomtatattatni, megkívánják, hogy e' munkának kiadására az előfizetés útját válasszam; erre nézve ezennel a' nagy érdemű közönséget tudósítani bátorkodom, hogy ezen Munkára az előfizetés ideje ezen folyó esztendőben Június 15 dik napjáig fog tartani, melly idő folyta alatt 6 Forint Valtó Czedulával lehet praenumerálni az alább megnevezett Collector Urakkal: a' kik is alázatosan kérettetnek, hogy az előfizetéseket elfogadni, és a' Dunán innen való kerületbeliek Pestre a' Nemzeti Gazda kiadóhához, Tek. Kis Szántói Pethe Ferentz Tabla Bíró Urhoz, a' Dunán túl valók pedig magamhoz, vagy Kanisára Somogyi János Senator Urhoz legfeljebb 20. dik Júniusig az előfizető Urak neveivel együtt a' béveendő előfi-

zetéseket megküldeni ne terheltessenek. A' nyomtatványokat is ezen két helyről fogják annak idejében által venni, és a' kik 10 darabra előfizetést szereznek, egy szabad Exemplárt nyernek.

Az előfizetések' beszédésére pedig ezen tisztelt Urak megkérettetnek:

- Bétsben Tek. Márton József Ur Magyar nyelv (Prof. (am Bergel Nro. 518).
- Pesten Tek. Pethe Ferentz Tabla Bíró Ur.
- Posonban Tek. Albrecht József Fiscalis, és Tiszt. Zsigmondi Prof. Urak.
- Egerben Tek. Ivánszky Antal Prof. Ur.
- Arad Várm. Tek. Peretsény Nagy László Ur.
- Bars. Várm. Tek. Sajdensvartz János Föld Mérés Ur.
- Szegeden Tek. Veeres István Föld Mérés Ur.
- Gyöngyösön Tek. Fleckel Károly Inspector Ur.
- Ketskémén N. Szathmáry János Könyvkötő Ur.
- Vátzon Tiszt. Nagy Leopold Professor Ur.
- Esztergomban Tek. Zimányi Károly Controller Ur.
- Győrött N. Sváiger András Könyváros Ur.
- Komáromban N. Földes István Könyvkötő Ur.
- Nagy Szombaton T. Pribely Ferentz Prof. Ur.
- Debreczenben N. Özevgy Csáthy Asszonyág.
- Kassán N. Vajda Pál Könyváros Ur.
- Késmárkon Tiszt. Generich János Prof. Ur.
- Bperjesén Tek. Krieger Samuel Orv. Doctor Ur.
- Miskoltzon N. Molnár József Könyvkötő Ur.
- Munkácsban Tek. Illés Praefectus Ur.
- Nagy Váradon Tek. Falitzky János Prof. Ur.
- Nagy Károlyban T. Seftsik Aloys Director Ur.
- Sáros Patakon T. Rozgonyi József Prof.
- Szathmár Némethi T. Sándor Sándor Orv. Dr. Ur.
- Jász Berényben T. Mihálykovits József Fő Jegyző Ur.
- Báts Várm. T. Dömötör Pál Tab. Bíró Ur.
- Baján N. Strombacher Oswald Könyvkötő Ur.
- Kolozsvárott N. Gutman János Könyváros Ur.
- Szebenben N. Hochmeister Márton könyvnyomtató Ur.
- Tordason T. Sipos Pál Predikátor Ur.
- Pétsen T. Pajnádi József Senator Ur.
- Siklóson N. Tóby János Könyvkötő Ur.
- Tolnán T. Tóth Antal Tisztartó Ur.
- Földváron N. Lévy Samuel Könyvkötő Ur.
- Székszárdon N. Üntermány Ignácz Könyvkötő Ur.
- Székes Fejér Váron T. Katona András Ur.
- Veszprimben Fő. Tiszt. Horváth János Kánonok, és Apát Ur.
- Pápán T. Pápay Samuel Tabla Bíró Ur.
- Keszthelyen T. Asbóth János T. Bíró, és Praefectus Ur.
- Zala Egerszegén T. Fábján István Fiscalis Ur.
- Kanisán T. Somogyi János Senator Ur.
- Szombathelyen N. Szoldos István Könyvkötő Ur.
- Sopronban N. Sziágyi István Ur, M. Gróf Festetics Ur Számartója.
- Zágráiban T. Rátz István Prof. és T. Bíró Ur.
- Somogy Várm. Kaposvárott T. Tulman Antal Archivarius Ur, vagy Belezán magammal.

Költ Belezán, Febr. 7. dikén 1818.